

'De rode appel' van Giselle Ecury

door Eric de Brabander

Hoe anders van stijl is de nieuwe, lijvige roman *De rode appel* van Giselle Ecury, de Arubaans Nederlandse schrijfster van de romans *Erfdeel* (2005) en *Glas in lood* (2009). Ecury schreef ook enkele dichtbundels, en met een gedicht uit haar laatste bundel *Vogelvlucht* breekt ze *De rode appel* gelijk tot op het klokhuis open.

laat me je straks
als je voorgoed wegbent
desnoods hier, op dit papier,
nog eenmaal tekenen
enkele krassen
oost-indische inkt
op het vergeelde perkament
van een breed verleden

misschien zal alles verbleken
in de regen van toen
– nog niet verzuurd
niet vervuild, noch verbitterd –

blank water dat je meevoert
en schoonspoelt
tot alles weer wordt wat het was

De toon van *De rode appel* is gezet. Vanaf bladzijde 1 meandert de rivier van woorden door de landschappen van Frankrijk, Nederland en onze Caribische eilanden. Net als *Bouwen op drijfzand* van Ronny Lobo is *De rode appel* in de ik-vorm geschreven, althans hoofdzakelijk. Ik geloof niet dat Giselle Ecury enige moeite heeft gedaan iets van de handel en wandel van Elisabeth, het hoofdpersonage, met de mantel der liefde te bedekken, terwijl deze Elisabeth toch behoorlijk autobiografisch moet zijn. Zowel Ecury als Elisabeth heeft haar

roots in de Cariben. Zowel Ecury als Elisabeth heeft een Frans verleden en Holland als thuisland. Het kan kort door de bocht zijn want Ecury hanteert in haar eerdere werk ook de ik-vorm, zelfs als de hoofdpersonen mannen zijn. Misschien vereenzelvigd Ecury zich meer met haar hoofdpersonages dan dat die personages iets van de auteur blootleggen.

De roman beschrijft een groot deel van het leven van Elisabeth, haar morele en psychologische groei, haar seksuele bewustwording. Met het voorbijkruipen van de bladzijden worden de stomme fouten en de pijnlijke teleurstellingen langzaam afgeschud, totdat een bevrijde Elisabeth ontwaakt.

Het verhaal begint in de jaren vijftig. Elisabeth is met haar ouders van Curaçao naar Nederland verhuisd en groeit daar op.

Ze ziet haar oudere zussen ontluiken, in relaties verstrikt raken. Haar ouders besluiten haar na haar middelbare school een jaar als au pair naar Frankrijk te laten gaan. Dat jaar zal er voor Elisabeth een worden vol niet-onderkende levenslessen, die blijven hangen totdat ze jaren later een telefoontje krijgt van haar goede vriend Nick. De relatie met Nick is er een van vertrouwen. Nick is als een broer die ze nooit heeft gehad, beschermend, hulpvaardig. Met hem deelt Elisabeth een verleden op Curaçao. Wat ze óók met hem deelt is de verwerking van hun seksuele volwassenwording tegen de achtergrond van de flowerpower, provo's en hippies. De door mensen opgeworpen schrijnende morele muur tussen liefde en lust. *Dat spel tussen man en vrouw, het genot? Het beminnen en bemind worden? Het afstoten. Dat intense verlangen. De geilheid? De schuldgevoelens na afloop, ja, die voorop. Of zien wij, dolende zielen sinds die appel door Eva geplukt werd om Adam te verleiden, de belangrijkste dingen over het hoofd? Had Eva niet beter een rotte appel kunnen plukken dan een rode?*

Het onvermogen het 'perfecte plaatje' niet te kunnen laten rijmen met de 'smerige' werkelijkheid is daarmee een jaren-zestig-en-zeventig-issue en loopt als een rode draad door het verhaal.

Nick komt op het vijftigjarig bruiloftsfeest van zijn ouders achter de reden waarom hij in zijn jeugd anders behandeld werd dan zijn broers en zus. Iets wat al die jaren aan hem geknaagd heeft. Hij belt Elisabeth. Het telefoontje schokt haar en ze hangt abrupt op. Ze keert terug naar Zuid-Frankrijk, waar ze ooit als

au pair werkte, en gaat daar de confrontatie aan met de schimmige gebeurtenissen die haar zo gevormd hebben.

Giselle Ecury is een taalkunstenaar. Zorgvuldig wikkend en wegend zoekt ze naar woorden en synoniemen, naar metaforen die de gevoelswereld versterken, en naar zinsconstructies totdat de bladzijden gewoon 'kloppen'. Een vrouwelijk boek? Doen vrouwen dat meer dan mannen? Ik vroeg me dat af. En liep langs mijn boekenkast, hield mijn hoofd schuin en liet mijn ogen over de titels en auteurs glijden. Ik vond wat ik zocht: de Hongaarse schrijver Sándor Márai. Tussen de twee wereldoorlogen schreef hij zijn meesterwerken, die pas in de jaren negentig van de vorige eeuw vertaald werden en wereldbekendheid kregen, met name *Gloed* en *De erfenis van Eszter*. Dezelfde broeierigheid, dezelfde traag stromende taal. En dan... de muziek die van tijd tot tijd uit de bladzijden opstijgt. De brutaal romantische zomerhitjes van Julien Clerc. Of Melanie, met *Beautiful People*. Ik was terug in de tijd waar Giselle Ecury dat zo bedacht had.

Beide boeken werden afgelopen zondag in Podium Mozaïek in Amsterdam Oud-West gepresenteerd tijdens een spetterende muzikale Curaçaose middag, georganiseerd door de Haarlemse uitgeverij In de Knipscheer.

Bron: *Antilliaans Dagblad*, 14 september 2013